בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

# יום ה', ראש חודש ניסן תשס"ג (03 באפריל)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

## היום הוא ראש חודש ניסן (ראש החודשים):=זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו!=

שלושה שמות לחודש זה: "ראש חדשים"-"החודש הראשון", "חודש האביב" ו"ניסן".
התורה קראו "החודש הראשון", כי הוא נמנה תמיד ראשון לכל חודשי השנה. וכן היא קוראת לו "חודש האביב" מפני שבו הצמח וכל חי פורח ומתחדש ובו ניתנים חיים ועושר בעולם. ואילו "**ניסן**" הוא השם הבבלי שהעלו ישראל עמם מבבל, ואף הוא על שם האביב נקרא, כי "ניסן" משורש **ניצן**, על שם "הניצנים נראו בארץ".[שיר השירים ב'] והחכמים האחרונים מצאו רמז של נוטריקון בשם אביב, ואמרו: אביב – אב י"ב, כלומר: הראש לכל 12 החודשים.
מזלו של החודש – **טלה**, על שם ה'שה לבית אבות' שציותה התורה לישראל להביא לקרבן פסח.
אכן, גם לפני שנצטוו ישראל לקחת שה לפסח בחודש זה, היו האומות, ובייחוד המצרים, מציינים את תקפו של החודש הזה במזל טלה המצטייר מן הכוכבים המשמשים בחודש זה. לפי שהטלה סימן עשירות הוא, ובלשון הקודש נקרא גם '**עשתרות**' על שם שמעשירות את בעליהן, ובחודש זה מקור הברכה והחיים לכל השנה. המצרים שאין לבם הולך אלא אחר העושר והחוסן שבממון ושבגוף, עשו אלוהות מן הטלה שפרה ורבה בחודש זה ביותר, ומשתחווים לו ועובדים לו; ואילו ישראל שאין לבם הולך אלא אחרי עבודת אלוקיהם, נצטוו לקחת אותה עבודה-זרה של המצרים אדוניהם, השה, ולשחטו בחודש זה, בעצם תקפו, ולהביאו קרבן לה' בלבד.
כי אין עושר ואין חוסן אלא זה שניתן מה' לבדו ולא מזולתו. כישראל וכמצרים מציינים מזל חודש ניסן בטלה, אלא שישראל מתכוונים לשם שמיים והמצרים התכוונו לשם עבודה זרה.
הוא שאמרו החכמים בפירוש הכתוב: "מישכו וקחו לכם צאן למשפחותיכם ושחטו הפסח"[שמות י"ב] – כלומר, 'מישכו ידיכם מעבודה זרה, וקחו לכם צאן ושחטו אלוהיהם של מצרים ועשו הפסח'; 'מישכו ידיכם מעבודת אלילים והידבקו במצוות.'

~~~

השבת אנו קוראים בתורה את פרשת "**תזריע**" [ויקרא י"ב – י"ג] העוסקת בטומאות האדם: טומאת היולדת וטומאת הנגעים למיניהם. בפתיחת הפרשה, כתוב: "...אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים ... וביום השמיני ימול בשר עורלתו." [שם י"ב 2- 3]
בסעודת המצוה שלאחר ברית-מילה נוהגים המסובים לשיר: "הרחמן הוא יברך אבי הילד ואמו ... ויזכו לגדלו ולחנכו ולחכמו..." נשאלת כאן השאלה: הרי חינוכו של הילד על-ידי ההורים מתחיל בלא ספק בעודו קטן ורך בשנים. ואם כן הוא, מדוע אומרים בסעודת ה'ברית': "ויזכו לגדלו ולחנכו"? הרי, מן הראוי היה להפוך כאן את סדר הדברים ולומר: "ויזכו לחנכו ולגדלו"? השיב על כך יהושע לייב דיסקין [מרבני ירושלים בסוף המאה ה- 19]
בהסבר הבא: "מציאות חיינו מורה לנו,ופן יחסֵי קל לחנך ילד קטן לדרך הטוב. לעומת זאת נתקלים לעתים הורים ומורים בקשיים מרובים בחינוכם של בנים ובנות גדולים. משום כך אנו אומרים בסעודת ברית-המילה: יהי רלון שיזכו ההורים לחנך את בנם בדרך התורה והיראה גם כשיגדל. "ויזכו לגדלו ולחנכו" משמע, שתועיל ההשפעה הטובה של ההורים על בנם כל הימים, ולא רק בעודנו בגיל רך... [פרפראות לתורה]

"ויהי החודש הזה ... תחילה וראש לפדיון נפשנו" [מתוך תפילת מוסף לראש חודש]

כניסת השבת (ב"ש): $18^{38}$ **יום נעים ושמח, חודש טוב, ושבת שלום!**
צאת השבת (ב"ש): $19^{36}$

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.
~~~